

Tlf.: 39 15 52 00
koebenhavn@bdo.dk
www.bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
Havneholmen 29
DK-1561 København V
CVR-nr. 20 22 26 70

**FONDEN SAGNLANDET LEJRE
HISTORISK-ARKÆOLOGISK FORSKNINGS- OG FORMIDLINGSCENTER**

SLANGEALLÉEN 2, 4320 LEJRE

ÅRSRAPPORT

1. JANUAR - 31. DECEMBER 2016

Årsrapporten er fremlagt og godkendt af
bestyrelsen på fondens årsmøde,
den 27. marts 2017

Flemming Damgaard Larsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Fondsoplysninger	
Fondsoplysninger.....	3
Erklæringer	
Ledelsespåtegning.....	4
Den uafhængige revisors revisionspåtegning.....	5-6
Ledelsesberetning	
Ledelsesberetning.....	7-23
Årsregnskab 1. januar - 31. december	
Resultatopgørelse.....	24
Balance.....	25-26
Noter.....	27-28
Anvendt regnskabspraksis.....	29-31

FONDSOPLYSNINGER

Fonden	Fonden Sagnlandet Lejre Historisk-arkæologisk forsknings- og formidlingscenter Slangealléen 2 4320 Lejre CVR-nr.: 33 24 72 57 Stiftet: 30. september 1964 Hjemsted: Lejre Regnskabsår: 1. januar - 31. december
Bestyrelse	Kristian Kristiansen, Professor, Dr. Phil, Formand Flemming Damgaard Larsen, Seniorrådgiver, Næstformand Carsten Rasmussen, Borgmester Asger Høeg, Direktør Søren Kähler, Civil Ingeniør Peter Skak-Iversen, Direktør Rane Willerslev, Professor Christine Antorini, Folketingsmedlem Dorte Kiilerich, Direktør
Direktion	Lars Holten
Revision	BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab Havneholmen 29 1561 København V
Pengeinstitut	Nordea Bank Algade 16 4000 Roskilde Danske Bank Stændertorvet 5 4000 Roskilde
Årsmøde	Årsmøde afholdes 27. marts 2017 på fondens adresse.

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 1. januar - 31. december 2016 for Fonden Sagnlandet Lejre Historisk-arkæologisk forsknings- og formidlingscenter.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Lejre, den 27. marts 2017

Direktion:

Lars Holten

Bestyrelse:

Kristian Kristiansen
Professor, Dr. Phil, Formand

Flemming Damgaard Larsen
Seniorkonsulent, Næstformand

Carsten Rasmussen
Borgmester

Asger Høeg
Direktør

Søren Kähler
Civil Ingeniør

Peter Skak-Iversen
Direktør

Rane Willerslev
Professor

Christine Antorini
Folketingsmedlem

Dorte Kiilerich
Direktør

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til ledelsen i Fonden Sagnlandet Lejre Historisk-arkæologisk forsknings- og formidlingscenter

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Fonden Sagnlandet Lejre Historisk-arkæologisk forsknings- og formidlingscenter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016, der omfatter resultatopgørelse, balance, noter og anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af fonden i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere fondens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere fonden, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af fondens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om fondens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at fonden ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

København, den 27. marts 2017

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
CVR-nr. 20 22 26 70

Peter Rasborg
Statsautoriseret revisor

LEDELSESBERETNING

Besøgstal

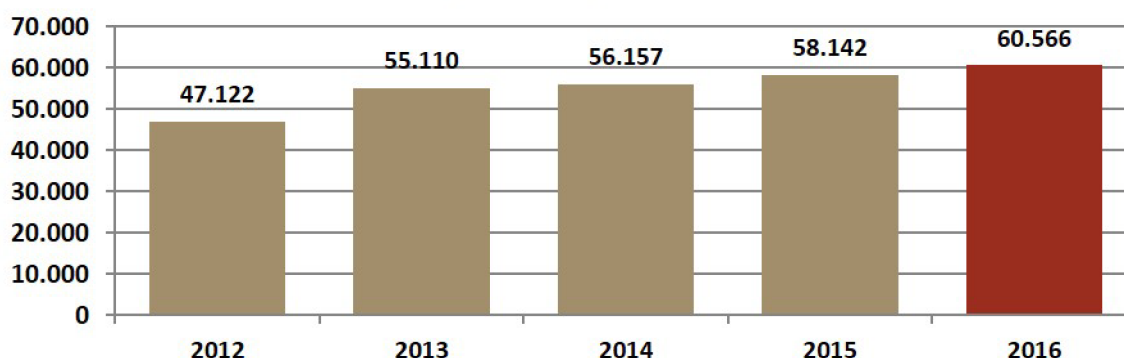
Sagnlandet Lejre opnåede i 2016 i alt 60.566 besøg, hvilket er en stigning på ca. 4% (+2.424 besøg) i forhold til 2015 med i alt 58.142 besøg. Stigningen er fordelt på alle besøgstyper: Turist-/Familiebesøg (41.051), Skole-/Institutionsbesøg (16.585) samt Erhvervsturismebesøg i forbindelse med personalearrangementer/møder (2.930). Af det samlede besøgstal udgjorde 93,0% (56.296) danske og 7,0% (4.270) udenlandske besøg. Til sammenligning var fordelingen danske/udenlandske besøg i 2015 henholdsvis 93,5% (54.334) danske og 6,5% (3.808) udenlandske besøg. Det er fortsat Tyskland - som i resten af Danmark - der tegner sig for den største andel af Sagnlandets udenlandske besøgende med 30,3%. Herefter følger Holland (11,5%), Storbritannien (7,3%), USA (6,5%) og Frankrig (6,2%). Sverige indtager en 10. plads (2,5%) fulgt af Kina (2,2%).

Et generelt fint vejr i Påsken samt i maj/juni gav besøgsfremgang i forhold til 2015, mens besøgstallet omvendt faldt i de vigtige højsæsonperioder juli, første halvdel af august samt i efterårsferien pga. betydeligt øget nedbør i forhold til samme perioder i 2015. Et fint september vejr samt et rekord besøg i de tre juleweekender med gratis adgang i december sikrede årets samlede fremgang.

Sammenligner man Sagnlandets gæstevikling med VisitDenmarks overnatningsstatistik for Region Sjælland, udviser sidstnævnte for året som helhed en stigning på ca. 4,6% i samlet antal overnatninger i forhold til 2015. Region Sjælland er dog generelt udfordret på turistbesøg. Ifølge en analyse DR har foretaget 15/2 2017, har Region Sjælland over en 10 årig periode oplevet et fald på ca. 465.000 overnatninger. Det svarer til en tilbagegang siden 2006 på 13%. Omvendt har Region Hovedstaden i samme 10 år oplevet en vækst på 44%.

Sagnlandets funktion som turistinformation for Lejre Kommune blev ultimo 2015 forlænget til og med 2016. Sagnlandet værdsætter det gode samarbejde med VisitLejre om at yde god informationservice på kommunens vegne for områdes turister. Som led i aftalen yder Sagnlandets skrankepersonale i Butikken personlig vejledning til turisterne og stiller gratis netadgang via publikums-PC til rådighed. Her udover får turisterne i Sagnlandets Butik adgang til en brochurer fra områdets lokale turistaktører, der inspirerer til nye oplevelser og udflugter i området. Primo 2017 har Lejre Kommune forlænget turistinformationsaftalen for to år frem til og med 2018.

Besøgsudvikling 2012-2016

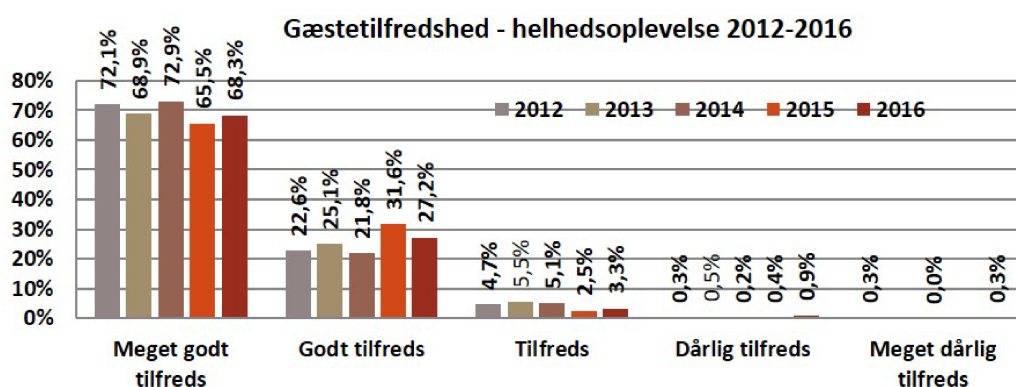
LEDELSESBERETNING

Gæsternes tilfredshed

Sagnlandet måler hvert år gæsternes tilfredshed med besøg, personalets service, faglige viden, initiativ til dialog mv. Det sker via daglige spørgeskemaanalyser. Gæsterne kan kvalitativt udtrykke deres tilfredshed på en skala fra 1 - 5, hvor 1 repræsenterer "Meget tilfreds" og 5 "Meget utilfreds". Desuden analyseres hvorfor gæsterne kommer, hvorfra de kommer, om de overnatter i området mv.

Gæsternes tilfredshed med helhedsoplevelsen er stabil og på højt niveau gennem årene. I 2016 er 95,1 % "Tilfreds" eller "Godt tilfreds". I 2015 var tallet 97,1 %. Omvendt er kun 1,2% "Utilfreds"/"Meget utilfreds" med helhedsoplevelsen af et besøg.

Selvom lidt færre gæster var Tilfreds/"Godt Tilfreds" er der omvendt flere gæster, der i 2016 har svaret "Godt tilfreds" nemlig 68,3% mod 65,5% i 2015.

Korrigeres analysen for hhv. lavsæson (med lavere aktivitetsniveau) og højsæson (højt aktivitetsniveau i skoleferier) er tilfredshed i højsæson 94,5% "Tilfreds"/"Meget tilfreds" og 97,7% i lavsæson. Samlet set har Sagnlandet således en meget fin gæstetilfredshed.

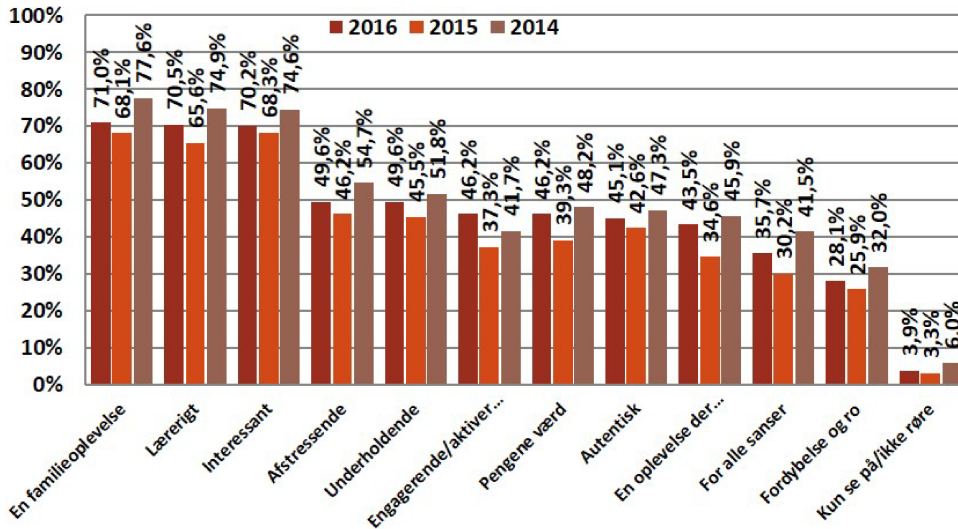
Gæsterne tager også stilling til en række udsagn og vælger et eller flere, som de synes karakteriserer deres oplevelse og udbytte af besøget bedst.

Som Videnspædagogisk Aktivitetscenter med driftstilskud fra Undervisningsministeriet er det glædeligt, at udsagnene "En familieoplevelse", "Lærerigt" og "Interessant" igen ligger stabilt og sikkert i top 3, blandt de 12 udsagn, gæsterne kan vælge mellem. Over 2/3 af alle gæster finder disse tre udsagn kendetegnende for netop deres oplevelse.

LEDELSESBERETNING

Gæsternes tilfredshed (fortsat)

Gæsternes karakteristik af oplevelsen 2014-2016

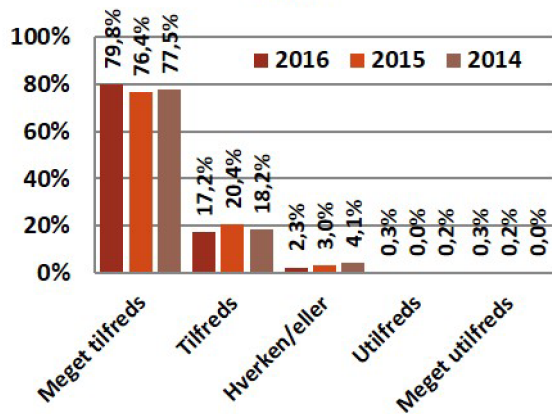

Sagnlandet er en sæsonarbejdsplads med mange studerende fra universiteternes museumsfaglige uddannelser og professionshøjskolernes lærer- og formidleruddannelser. Derfor har Sagnlandet løbende personaleudskiftning. For at sikre kvalitet af formidling og undervisning arbejder vi systematisk med rekruttering og efteruddannelse af sæsonansatte medarbejdere. Derfor gennemføres hvert år særlige oplæringsforløb for nye som gamle formidlingsinstruktører.

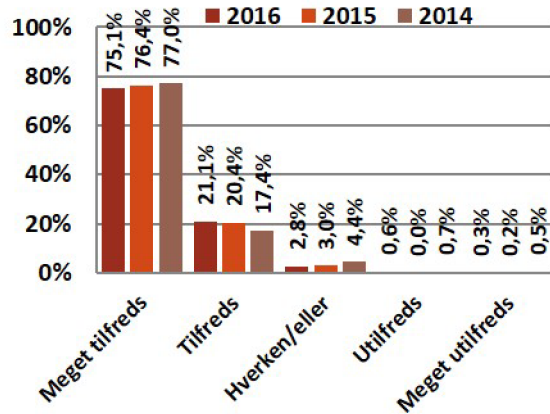
Formidlingskorpset bestod i 2016 af 21 formidlere. Gennem kompetenceudviklingsforløb blev de rustet til at varetage årets undervisnings- og formidlingsopgaver i klædt rekonstruktioner af tidstypiske oldtidsdragter. Kompetenceforløbet understøtter og udvikler både formidlernes fagfaglige og pædagogisk faglige kompetencer samtidig med, at formidlerne også tilegner sig eller videreudvikler praktiske, håndværksmæssige og kreative færdigheder. Nøgleord i kompetenceforløbet 2016 var ”den gode service”, ”lærer og formidler i rolle”, ”historisk værkstedsarbejde”, ”arbejde i selvreflekterende teams”, ”feed back”, ”mesterlære” m.m.

Kvaliteten af instruktørkorpsets formidling i marken opleves som høj af Sagnlandets gæster. I 2016 udtrykte 96,2 % af gæsterne, at de var ”Tilfreds/Meget tilfreds” med personalets evne til dialog, mens personalets faglige viden scorede 97,0,6 % ”Tilfreds/Meget tilfreds”.

Tilfredshed: Personalets faglige viden

Tilfredshed: Personalets initiativ til dialog

LEDELSESBERETNING

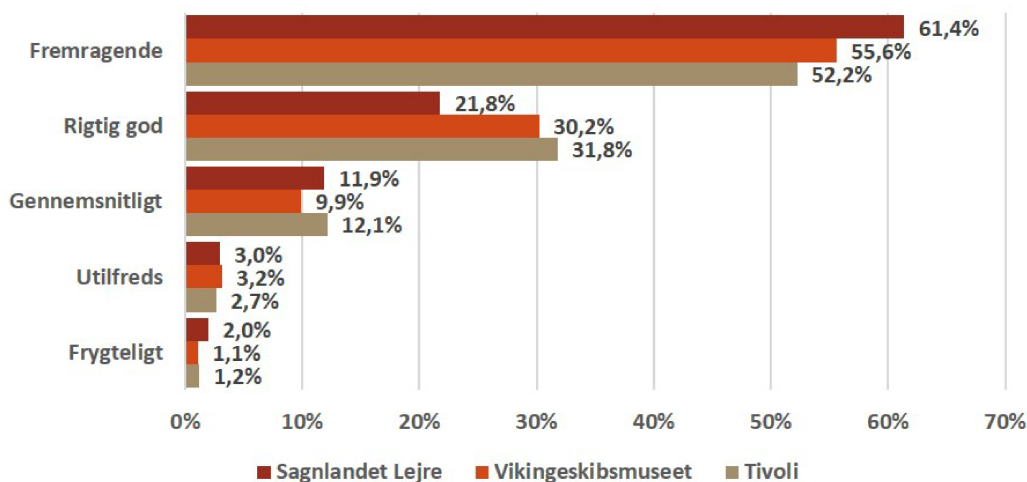
Gæsternes tilfredshed (fortsat)

Brugeranmeldelser via eksterne, digitale platforme og sociale medier får stedse mere betydning i potentielle gæsters vurdering af bl.a. attraktioner, når de skal planlægge udflugter og ferier. Derfor har Sagnlandet Lejre valgt at integrere link til den brugerdrevne platform TripAdvisor på sin hjemmeside, for at bruge det som et aktivt, men ikke styrbart, markedsføringsredskab. Anmeldelserne her kan ses som en lakmestest af attraktionernes egne analyser og kommer der kritik, er det af samme grund vigtigt at besvare denne hurtigt.

TripAdvisors anmeldelser viser fortsat i 2016 god overensstemmelse med Sagnlandets egne publikumsanalyser om end bedømmelserne på nettet er skarpere. Benchmarking med en lokal samarbejdspartner, Vikingeskibsmuseet, og et nationalt og internationalt dansk attraktionsikon, Tivoli, viser, at Sagnlandets medarbejdere også i sådanne målinger har grund til at være stolte over gæsternes bedømmelse af deres indsats.

Som optakt til den forestående højsæson i juli-august med deraf afledt øget travlhed og åbent 7 dage om ugen havde Sagnlandets samarbejdsudvalg I juni 2016 inviteret Kultursociolog Emilie van Hauen som oplægsholder ved et fælles, fagligt halvdagsseminar for alle Sagnlandets ansatte på tværs af afdelinger. Emilie van Hauen gav et oplæg "Farvel successtyranni og goddag til bidrag og relationer", der gav fint stof til eftertanke i samarbejdsrelationer i forhold til ejerskab, ansvar, trivsel og i at give hinanden ledelse i en given arbejdssituation.

Tripadvisor 2016 - benchmarking
Sagnlandet/Vikingeskibsmuseet/Tivoli

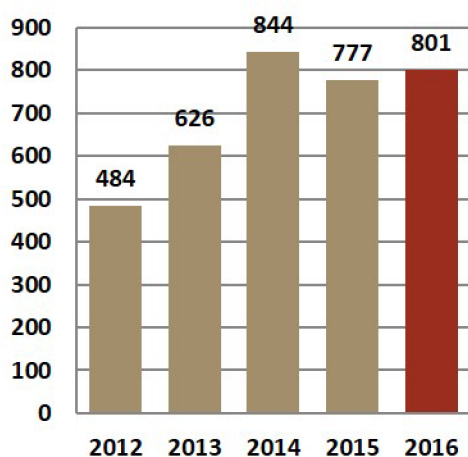
LEDELSESBERETNING

Markedsføring og Kommunikation

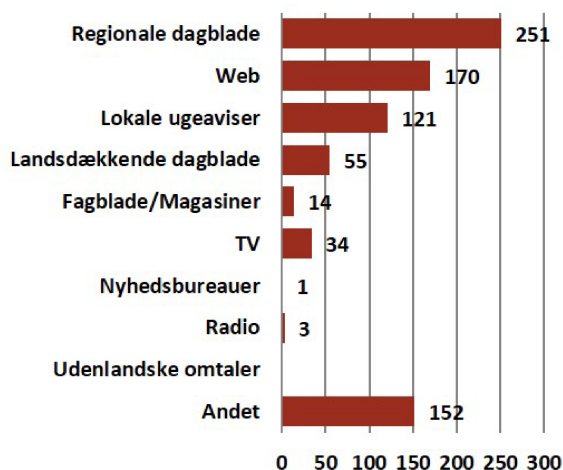
Som en del af oplevelsesøkonomien og attraktionsmarkedet er synlighed i et stedse mere broget og komplekst mediebillede afgørende for at kunne tiltrække gæster i konkurrence med andre - og meget store - aktører. I 2016 har Sagnlandet markedsført og brandet sig i trykte og sociale medier, på digitale platforme og i strategiske samarbejder med forskellige partnere. Sagnlandets PR-ressourcer taget i betragtning, har resultatet været en flot synlighed i mange forskellige sammenhænge, der både har omfattet lokale, regionale og landsdækkende aviser, radiostationer og TV. Gennem sin aktive PR-indsats bidrager Sagnlandet til at skabe positiv opmærksomhed om Lejre Kommune og Region Sjællands unikke kulturhistoriske værdier og oplevelsesmuligheder for kulturturister og børnefamilier, der ønsker at kombinere leg og læring med aktive natur- og kulturoplevelser.

Medieomtaler 2012-2016

("fald" 2015 skyldes ændret algoritme hos infomedia fra 2015)

Fordeling Medieomtaler 2016

Sagnlandet har i 2016 udsendt 18 journalistisk bearbejdede pressemeddelelser. Der er endvidere gjort en særlig indsats for at få specifikke historier i udvalgte medier. Det gælder især historier relateret til Sagnlandets aktuelle, storstilede, fondsfinansierede byggeprojekt "SAGNKONGERNES VERDEN", der bl.a. omfatter genskabelsen af Danmarks største hus fra oldtiden, en over 60 meter lang kongehal fra tidlig vikingetid bygget af egetømmer. Her har presseindsatsen omhandlet alt fra fældningen af de første egetræer til byggeriet, som blev filmet fra helikopter af TV2 News, og til et forskningsseminar "Farverige Vikinger", som blev dækket af Videnskab.dk. Seminaret blev gennemført i Sagnlandet Lejre i samarbejde med Københavns Universitet. En strategisk presseindsats med at anlægge forskellige faglige vinkler på dette unikke projekts mange aspekter inden for f.eks. forskning, kulturarvsformidling, arkitektur og håndværk skal sikre historierne mest mulig tyngde og relevans hos befolkning og medier.

I 2016 har Sagnlandet lagt en stor mængde arbejdsmæssige og faglige ressourcer i samarbejdet med produktionsholdet bag DRs stort anlagte dokumentarserie "Historien om Danmark". Serien har premiere 2. april 2017 med skuespiller Lars Mikkelsen som gennemgående fortæller. Til dette ambitiøse Tv-program har Sagnlandet både fungeret som film location for optagelser, som faglig konsulent på udvalgte manuskripter samt bistået med udlån af rekvisitter og dragter fra hhv. stenalder, jernalder og vikingetid.

LEDELSESBERETNING

Markedsføring og Kommunikation (fortsat)

DR's satsning medførte i 2016 en interesse for det historiske felt hos andre produktionsselskaber indenfor dansk TV, hvilket Sagnlandet udnyttede fuldt ud. Sagnlandet Lejre har således i 2016 også været synlig på landsdækkende TV i bedste sendetid i programmer som bl.a. "Brdr. Madsens Tidsrejse" på DR1 og "En bid af historien" på TV2.

Et godt samarbejde med DR Aarhus resulterede i at Sagnlandet Lejre i første uge af skolernes sommerferie var vært for børneprogrammet Sommer Summarum på DR Ultra. Det er et af DR's mest populære børneprogrammer og ses af børn og deres forældre landet over. I uge 27 blev der sendt en hel uges direkte børne TV live fra kl. 9.00-10.00 fra Jernalderlandsbyen med de populære studieværter Bubber og Silja. Mere end 1.300 børn og unge fik gratis adgang til at deltage i liveudsendelsen fra mandag-fredag. Programmet blev genudsendt om eftermiddagen samt i weekenden.

Sociale medier og Sagnlandets Facebook side er et vigtigt markedsførings- og PR-redskab. I 2016 er der postet 67 opdateringer. Blandt højdespringerne var historier om vildsvineunger, lam og gedekid samt Tv-programmerne Brdr. Madsens Tidsrejse og Sommer Summarum. Alle opnåede de en rækkevidde på 10.000-15.000 personer. En tredje højdespringer var opslaget "Bliv jernaldermodel for en dag", der knyttede sig til besøg fra den tyske tv-kanal ZDF. I løbet af 48 timer blev opslaget set af over 11.000 personer. Det blev også opslaget med den højeste bruger interaktion i 2016. Over 2100 klik på opslaget samt 482 kommentarer, reaktioner (likes) og delinger.

I et samarbejde med distributionselskabet Øernes Attraktioner, som Sagnlandet ejer en andel i, har de 15 samarbejdende attraktioner lanceret siden "www.facebook.com/tourminator.dk/ ...din inspirationskilde til sjove familieoplevelser, sunde friluftaktiviteter, inspirerende kulturbegivenheder - og gode aha-oplevelser"

Årsresultat 2016

I resultatopgørelsen 2016 for Fonden Sagnlandet Lejre optræder to nye poster i forhold til tidligere år. De vedrører henholdsvis "Andre driftsindtægter" og "Andre driftsomkostninger" der afspejler den påbegyndte realisering af Sagnlandets store udbygningsprojekt "Sagnkongernes Verden", der er finansieret af private fonde. På grund af disse anlægsudgifter er Sagnlandets nettoomsætning steget betragteligt, mens årets resultat er omtrent uændret og som budgetteret. Opførelsen af Sagnkongernes Verden vil således alene afspejles i resultatopgørelsen i den periode, det varer at anlægge byggeriet, der forventes færdigt i løbet af 2019.

I forbindelse med den påbegyndte anlæggelse i 2016 af de nye bygninger, der indgår i Sagnkongernes Verden, har Sagnlandet Lejre etableret et datterselskab, "Ejendomsselskabet Sagnlandet A/S". Dette selskabs vedtægtsbestemte formål er alene at opføre og eje nybygninger på ejendommen Slangealleen 2, 4320 Lejre samt at udleje bygningerne med hertil hørende løsøre til Fonden Sagnlandet Lejre, Historisk-Arkæologisk Forsknings- og Formidlingscenter og anden i forbindelse hermed stående virksomhed efter bestyrelsens beslutning. Bygningerne må endvidere kun udlejes til den almennyttige institution Fonden Sagnlandet Lejre.

I 2016 er årets resultat af almindelig drift efter afskrivninger et overskud på 149.460 kr. Til sammenligning var årsresultat i 2015 et overskud på 240.648 kr.

Årets positive resultat sikrer hensættelse af midler til brug for stærkt påtrængende renoverings- og vedligeholdelsesopgaver af fondens historiske bygninger.

LEDELSESBERETNING

Årsresultat 2016 (fortsat)

RESULTATOPGØRELSE 1. JANUAR-31. DECEMBER	2016 (kr.)	2015 (tkr.)
Undervisningsministeriet (driftstilskud)	5.595.000	5.670
Lejre Kommune (driftstilskud)	2.269.000	2.269
Diverse offentlige tilskud	106.524	18
Entreindtægter	3.887.938	3.482
Varesalg, butik og kiosk	1.962.979	1.864
Øvrige indtægter	2.806.114	2.883
Periodisering donationer Velkomstcenter (doneret 2009)	1.015.166	1.027
NETTOOMSÆTNING	17.642.721	17.211
Andre driftsindtægter (Omsætning indkøbscentral – byggeri Sagnkongernes Verden)	5.376.332	0
Vareforbrug	-2.076.789	-2.053
DÆKNINGSBIDRAG	20.942.264	15.158
Personaleomkostninger	-11.207.016	-10.884
Salgs- og distributionsomkostninger	-338.238	-375
Ejendomsomkostninger	-1.696.219	-1.383
Autodrift	-131.303	-75
Administrationsomkostninger	-988.649	-1.029
Af- og nedskrivninger	-1.131.315	-1.144
Andre driftsomkostninger (byggeri Sagnkongernes Verden)	-5.270.914	0
DRIFTSRESULTAT	178.610	268
Andre finansielle omkostninger	-29.150	-27
RESULTAT FØR SKAT	149.460	241
Skat af årets resultat	0	0
ÅRETS RESULTAT	149.460	241
FORSLAG TIL RESULTATDISPONERING		
Henlæggelser til reserve til særlige vedligeholdelsesopgaver	0	200
Overført resultat	149.460	41
I ALT	149.460	241

LEDELSESBERETNING

Redegørelse for uddelingspolitik

Lovpligtig redegørelse for fondens uddelingspolitik, jf. årsregnskabslovens § 77b

Fondens formål er at drive et forskningscenter for udførelse af etnologiske, historiske og arkæologiske eksperimenter, gennemførelse af hertil hørende forskningsopgaver, og at viderebringe resultaterne gennem videnskabelige kanaler og gennem en aktiv formidling og undervisning.

Det er ledelsens opfattelse at dette formål bedst tilgodeses ved at anvende de resultater, som genereres af fondens erhvervsmæssige drift til geninvestering inden for fondens eget regi, idet der herved er mulighed for at forøge fondens aktivitetsniveau. Der er derfor på nuværende tidspunkt ikke forventning om eksterne uddelinger.

Redegørelse for god fondsledelse mv.

Lovpligtig redegørelse for god fondsledelse, jf. årsregnskabslovens § 77a

Fonden er omfattet af anbefalinger for god fondsledelse. I det følgende redegøres for, om fonden følger anbefalingerne, og vedrørende de anbefalinger, som ikke følges, forklares dette nærmere.

Åbenhed og kommunikation

Fonden følger anbefalingen.

Bestyrelsens opgaver og ansvar

Fonden følger anbefalingerne, bortset fra anbefaling nr. 2.3.4., hvor fonden i stedet alene oplyser bestyrelsesmedlemmernes navn, køn og stilling, da fonden er almennyttig og bestyrelsen ulønnet i tråd med fondens værdisæt og idet alle midler alene anvendes til realisering af fondens non-profit formål samt anbefaling 2.5.2, hvor fonden ikke har en fast aldersgrænse for bestyrelsesmedlemmer, idet bestyrelsesmedlemmernes kompetencer vægtes højere end alder.

Ledelsens vederlag

Fonden følger anbefalingerne, dog er fondens bestyrelse ulønnet i tråd med fondens almennyttige formål og værdisæt.

Bestyrelsen

Bestyrelsen består af 6-9 medlemmer. Rekruttering til fondens bestyrelse sker med henblik på at sikre, at bestyrelsen repræsenterer et bredt spekter af de kompetencer, der tilsammen mindst dækker videnskabelige, attraktionsfaglige, ledelsesmæssige, økonomiske og politisk-strategiske kompetencer.

Bestyrelsen sammensættes som følger:

- Den til enhver tid siddende borgmester i Lejre Kommune
- Mindst 1 medlem skal have relevant videnskabelig kompetence
- Mindst 1 medlem skal have attraktionsfaglig kompetence
- Mindst 1 medlem skal have ledelsesmæssig kompetence
- Mindst 1 medlem skal have økonomisk kompetence
- Mindst 1 medlem skal have politisk-strategisk kompetence

Bortset fra bestyrelsesposten, der besættes af borgmesteren i Lejre Kommune vælger bestyrelsen selv bestyrelsesmedlemmerne. Bestyrelsesmedlemmerne, bortset fra borgmesteren i Lejre Kommune, udpeges for en periode på 2 år ad gangen.

Fondens bestyrelse har i takt med omverdenens interesse herfor arbejdet med at sikre øget åbenhed og transparens om fondens forhold, bl.a. via en udbygget hjemmeside.

Der henvises til følgende hjemmeside: <http://www.sagnlandet.dk/god-fondsledelse/>

LEDELSESBERETNING

Samfundsregnskab 2016

I tilknytning til det ordinære årsregnskab udarbejder Sagnlandet Lejre hvert år et samfundsregnskab. Samfundsregnskabet illustrerer, hvordan Sagnlandets tilstedeværelse og aktiviteter har positiv indflydelse på den økonomiske omsætning i samfundet uden for Sagnlandet.

En vurdering af Sagnlandets samfundsmæssige betydning anskueliggør vi gennem den såkaldte ABS-analyse. ABS står for Attraktionernes Betydning for Samfundet. Analysen har til formål at vurdere og kvantificere attraktioners:

- direkte økonomiske afledte effekt overfor det offentlige i form af skatter og afgifter.
- indkøb fordelt på lokalområde, region, Danmark og internationalt.
- bidrag til arbejdspladser og omsætning i lokalområdet.

ABS-analysen er udviklet af revisionsfirmaet KPMG i regi af Danmarks hidtil største kompetenceudviklingsprojekt for attraktioner, ODA-projektet (Oplevelsesudvikling i Danske Attraktioner) finansieret af Arbejdsmarkeds Feriefond.

ABS-analysen integrerer de officielt anerkendte beregningsmodeller TØBBE (Turismens Økonomiske Betydning for Samfundet udviklet af VisitDenmark) og LINE (model for den økonomiske aktivitet i danske kommuner udviklet af AKF (Anvendt Kommunal Forskning)).

ABS-analysen anvender f.eks. oplysninger om døgnforbrug for endagsturister fordelt på regionsniveau og nationalitet baseret på VisitDenmarks analyser af danske og udenlandske turisters forbrug. Disse nationale statistiske oplysninger kombineres med attraktionens egne publikumsanalyser og regnskabstal.

SAGNLANDET LEJRES direkte økonomiske udveksling med samfundet

Sagnlandet Lejres direkte, økonomiske udveksling med samfundet viser, at nettobidraget fra samfundet til Sagnlandet i 2016 er på 6.141.916 kr. (I 2015 var samfundets nettobidrag 5,9 mio. kr.)

SAGNLANDET LEJRES direkte økonomiske udveksling med samfundet			
BETALT TIL SAMFUNDET		MODTAGET FRA SAMFUNDET	
A-skat, AM-bidrag	3.794.750 kr.	Offentlige, ordinære driftstilskud	7.864.000 kr.
ATP	117.234 kr.	Ekstraordinære offentlige tilskud	106.524 kr.
Salgsmoms	2.294.189 kr.	Købsmoms, netto	2.554.711 kr.
Energiafgifter netto	303.255 kr.	Refusion, fleksjob mv.	2.022.554 kr.
Fleksjobbidrag Stat	93.666 kr.	Refusion, sygedagpenge, barsel mv.	182.553 kr.
AUD, FIB, Barselsfond mv.	142.283 kr.	Refusion, energiafgifter	156.951 kr.
I ALT BETALT DIREKTE TILBAGE TIL SAMFUNDET	6.745.377 kr.	I ALT DIREKTE BETALING FRA SAMFUNDET	12.887.293 kr.
NETTOBIDRAG FRA DET OFFENTLIGE		6.141.916 kr.	

Samfundets samlede økonomiske nettobidrag til Sagnlandet er således 1.722.084 kr. mindre end de ordinære driftstilskud på 7.864.000 kr., som Sagnlandet Lejre modtager i ordinært driftstilskud fra stat og kommune til sit almennyttige virke.

Målt på regnskabstal har Sagnlandet i 2016 således returneret ca. 22 % (1,7 mio. kr.) af sit ordinære offentlige driftstilskud direkte tilbage til samfundet i kroner og øre.

LEDELSESBERETNING

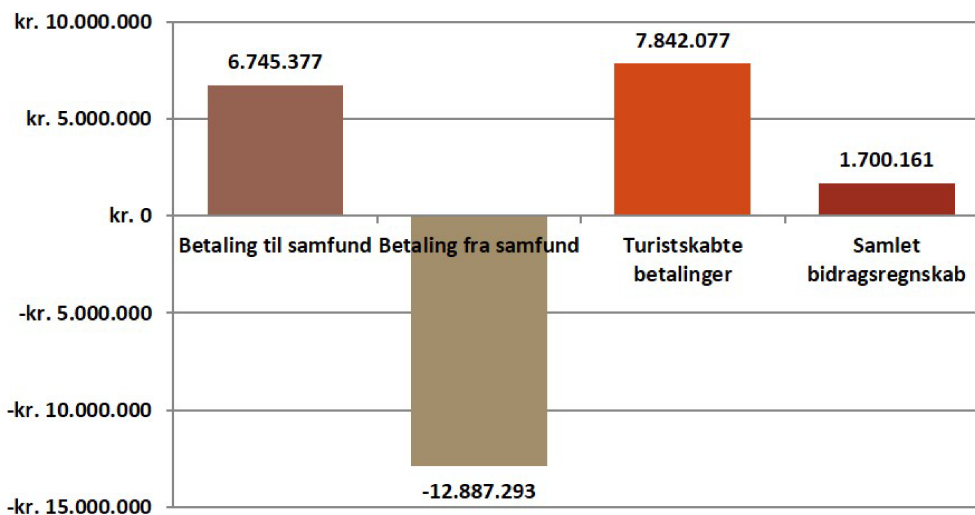
SAGNLANDETS afledte økonomiske bidrag til omsætning i samfundet

Udover at Sagnlandet sender ca. 22 % af sine offentlige driftstilskud direkte tilbage til samfundet, sikrer Sagnlandets virksomhed og mange besøgende, at andre aktører uden for Sagnlandet kan bidrage positivt til samfundsøkonomien.

Sagnlandets afledte økonomiske bidrag til omsætning i samfundet beregnes ud fra ABS-modellen. Det sker vha. VisitDenmarks økonomiske nøgletal for forskellige turisttypers døgnforbrug (seneste rapport "Turismens økonomiske betydning i Danmark 2014") og sammensætningen af Sagnlandets 60.566 besøg i 2016, hvis baggrund er opgjort vha. gæsteanalyser.

Samlet set skaber Sagnlandets virksomhed et afledt bidrag til samfundet på 7.842.077 kr. i turistskabte betalinger gennem jobskabelse ud over Sagnlandets egne arbejdspladser. Når samfundets nettobidrag på 6.141.916 kr. fratrækkes de turistskabte betalinger, har Sagnlandets virksomhed i 2016 givet et positivt nettobidrag til samfundet på i alt 1.700.161kr. (I 2015 var Sagnlandets nettobidrag 1,47 mio. kr.).

Sagnlandet Lejres økonomiske udveksling med samfundet 2016

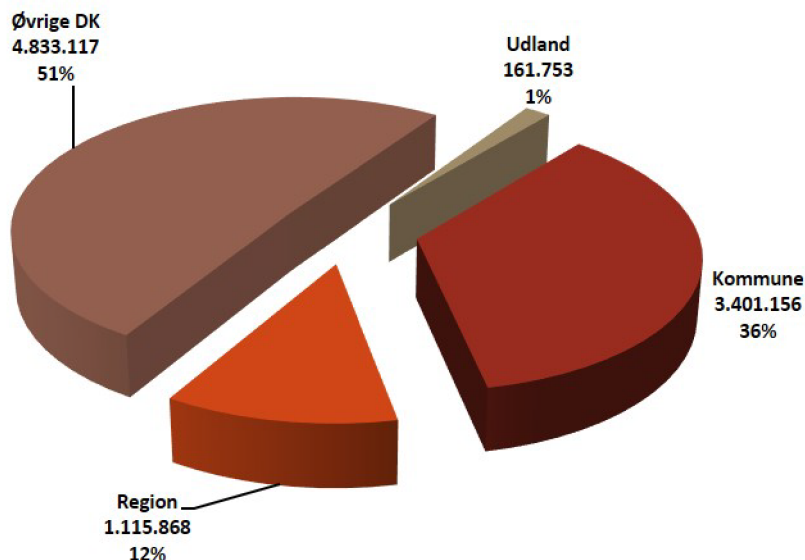
SAGNLANDET LEJRES indkøbsstruktur

Sagnlandet anvendte i 2016 i alt 9.512.000 kr. ex. moms i køb af varer og tjenesteydelser. (I 2015 var beløbet på i alt 4.704.000 kr. ex. moms). Den store stigning i køb af varer og tjenesteydelser skyldes den indledende igangsætning i 2016 af Sagnlandets store udbygningsprojekt, "Sagnkongernes Verden" finansieret af private fonde.

Fordeling på Kommune, Region, Øvrige Danmark og Udland viser Sagnlandets bidrag til omsætning i erhvervslivet fordelt på geografi. I 2016 har Sagnlandet alene lagt betalinger for over 3,4 mio. kr. i Lejre Kommune til gavn for det lokale erhvervsliv, bl.a. pga. "Sagnkongernes Verden". I 2015 var tallet 0,8 mio. kr.

LEDELSESBERETNING

Sagnlandet Lejres indkøbsstruktur 2016

Konklusion om SAGNLANDET LEJRES betydning i samfundet

ABS-analysen viser, at Sagnlandets samlede virksomhed skaber en økonomisk merværdi for samfundet på godt 1,7 mio. kr. alene anskuet ud fra en markedsøkonomisk synsvinkel.

Vi er stolte over at, at økonomisk værdiskabelse også er mulig for en almennyttig institution som Sagnlandet Lejre. Det viser, at brug af offentlige midler i kulturhistorisk arbejde ikke skal opfattes som udgifter, men som en investering, der også generer et øget samfundsøkonomisk afkast.

Hertil kommer den allervigtigste, men ikke økonomisk kvantificerbare værdi, der er formålet med Sagnlandets almennyttige arbejde: At skabe og formidle kulturhistorisk viden til samfundets borgere gennem almen folkeoplysning og undervisning.

Det er en vigtig indsats, hvor Sagnlandet bidrager til at skabe sammenhængskraft, viden og forståelse hos børn og voksne om vores historiske rødder i et alment dannelsesprojekt. Et dannelsesprojekt der viser, at vi som mennesker er både historieskabte og historieskabende og derfor med ansvar for de handlinger og valg, vi træffer i nutiden.

Anerkendelsen af vores almennyttige og folkeoplysende dimension kommer til udtryk gennem godkendelser, evalueringer og anden opbakning til vores virke:

SAGNLANDET LEJRE er klassificeret som et videnspædagogisk aktivitetscenter af Undervisningsministeriet, der støtter med driftstilskud. Et videnspædagogisk aktivitetscenter står for en alternativ og supplerende formidling af vanskeligt tilgængelige fænomener og bygger sin vidensformidling på publikums aktive deltagelse. Målet er at børn og voksne får viden og indsigt i natur, historie og videnskab gennem lærerige, praktisk orienterede og udfordrende aktiviteter for alle sanser.

SAGNLANDET LEJRE er i 2008 udvalgt af Kulturstyrelsen som én af ”200 særligt udvalgte seværdigheder af national interesse” symboliseret ved et brunt Johanneskors, der på vejviserskilte ved landevejene gør opmærksom på, at her ligger en national seværdighed, der er en omvej værd.

SAGNLANDET LEJRE er godkendt af SKAT som alment velgørende/-almennyttig institution efter ligningslovens § 8A, hvorfor givere kan fratække gavebeløb i deres skattepligtige indkomst.

Hendes Majestæt Dronningen har siden 2003 accepteret at være SAGNLANDET LEJRES protektor.

SAGNLANDET LEJRE ligger centralt i Sjællands første nationalpark, Skjoldungernes Land, udpeget af miljøminister og folketing i 2015.

LEDELSESBERETNING

Udover at udvikle og tilbyde skoleundervisning, lærer- og pædagogkurser, gennemføre lærerige kulturhistoriske events og aktiviteter for børnefamilier og turister og være ramme for arkæologiske forsøg og universitetsundervisning, engagerer Sagnlandet sig også i samfundsaktuelle udfordringer. Det sker såvel gennem egne udviklingsprojekter samt gennem eksterne samarbejdsprojekter, der skal skabe samfundsgavnige effekter, der rækker langt ud over Sagnlandets egne grænser.

Som del af den samfundsøkonomiske afrapportering, skal der her gives udvalgte eksempler på sådanne indsatser, som Sagnlandet Lejre i 2016 bl.a. har involveret sig i.

SAGNKONGERNES VERDEN - et udviklingsprojekt til gavn for mange interessenter

Efter flere års arbejde med projektudvikling og dialoger med private fonde, havde Sagnlandet Lejre den store glæde i 2015 at modtage tilsagn om støtte til etablering af et nyt Vikingemiljø, "Sagnkongernes Verden". A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal har støttet projektet med 65 mio. og Augustinus Fonden har støttet med 10 mio. kr.

Projektets arkæologiske kildegrundlag er udgravningen i Gl. Lejre i 2009 af Danmarks største hus fra oldtiden, en kæmpehal af egetømmer på 60 meters længde dateret til 700-tallet. For at perspektivere størrelsen er Rundetårn til sammenligning 36 meter højt! Fundet tolkes af arkæologer som et eksempel på de kongelige halbygninger, der omtales i skriftlige kilder fra vikingetid/tidlig middelalder. I forbindelse med udgravningen af halbygningen, kunne arkæologerne fra Roskilde Museum konstatere, at der i umiddelbar tilknytning til hallen, lå en mindre bygning på ca. 20 meters længde, der tolkes som et overnatnings hus for hallens royale beboere.

De to flotte fondsdonationer har i 2016 sat Sagnlandet Lejre i stand til at påbegynde projektering og realiseringen af begge disse huse benævnt henholdsvis HAL og HUS. De formidlingsmæssige og undervisningsmæssige funktioner i disse genskabte, forhistoriske bygninger skal understøttes af et moderne MAGASIN, der tilføjes som et selvstændigt afsnit til et eksisterende, moderne multihus, der bl.a. rummer skoletjenestekøkkener, baderum mv.

I HALLEN skal gæsterne oplevet livet i og omkring et royalt højsæde og hoffets verden. HALLEN indrettes med møbler, husgeråd, redskaber, våben, dragter og billedskærerarbejder, som det bl.a. kendes fra den berømte, rigt udstyrede gravhøj ved Oseberg i Norge. I højen lå et komplet skib udrustet med alt, en royal person havde brug for i efterlivet. HALLEN bliver ramme for et levende, autentisk miljø, der afspejler det spektakulære liv og prægtige hånd-værk, der engang udfoldede sig i Lejre. Derudover bliver HALLEN selv symbol på datidens ypperste håndværk og forståelse for materialer, geometri og konstruktion.

HUSET skal i Sagnlandet fungere som en stemningsfuld ramme for overnattende skoler på længerevarende undervisningsforløb og lejrskoleophold i Sagnkongernes Verden. Her skal de sove på skind og i alkover og få en sanselig oplevelse, der i den grad vil stimulere deres ind- og medlevelse i historien som en del af hirden & husholdets verden. Denne bygning indrettes ligeledes med moderne installationer, der muliggør helårsbrug.

Projektet kombinerer vikingernes elegante arkitektur med det 21 århundredes teknologi og viden om indeklima, arbejdsmiljø og lysætning. Derfor er HALLEN og HUSETS overlegne halkonstruktioner placeret på moderne fundamenter med strøm, varme, vand og fiberkabler, der muliggør aktiviteter året rundt.

SAGNKONGERENES VERDEN er derfor ikke alene et nyskabende kulturhistorisk projekt, der forbinder historiens dybe rødder på tværs af arkæologi, mytologi, arkitektur og landskab i en integreret oplevelse. Det er også et teknologisk innovationsprojekt, hvor Sagnlandet har sat sig som mål at bryde nye veje og vise, hvordan man på æstetisk vis kan bygge bro mellem forhistorisk arkitektur og moderne teknologi for at skabe fleksible rammer for historisk levendegørelse, undervisning og kulturhistoriske arrangementer. Alene HALLENS centrale rum kan rumme op til 300 gæster, hvilket giver muligheder for at lade skuespillere, storytellere, håndværkere, musikere m.fl. få en unik arena at udfolde sig i til særlige kulturhistoriske arrangementer med teater, musik, fortælling mm. HALLEN og HUSETS gennemtænkte indretning og integration af moderne teknologi forandrer samtidig Sagnlandet Lejre fra sæson- til helårsattraktion.

LEDELSESBERETNING

Med Sagnkongernes Verden ønsker Sagnlandet at give både børn, unge og voksne ”syn for sagn” og oplevelser for både hånd, hoved og hjerte. Et besøg i Sagnkongemiljøet vil både give indblik i nordisk mytologi, Danmarks sagnhistorie, datidens hierarkiske samfundsstruktur, brug af naturens ressourcer og godt håndværk. Det hele formidlet i rammen af en særegen nordisk husform, der opstår i løbet af jernalderen i form af huse med buede langvægge og dobbeltkrumme tagkonstruktioner. Det er en arkitektur, der rummer særlige, raffinerede proportionsforhold, som afslører stor geometrisk viden og indsigt.

Med projektet vil vi skærpe børns og unges historiske forståelse af andre tiders livsvilkår og trosforestillinger kombineret med en respekt for vores forfædres kreativitet og innovationsevne. Det skal sikre, at alle gæster efter et besøg i Sagnkongernes Verden oplever sig selv som del af et større historisk hele og med en bevidsthed om, at hver generation står på skuldrene af de foregående på godt og ondt.

Mange forskellige interessenter vil nyde gavn af dette store projekt, der indskriver sig i kommunale, regionale og nationale strategier om åben skole og praksisnær undervisning, styrkelse af lokal identitet og sammenhængskraft og udvikling af bæredygtig kulturturisme for øget vækst og beskæftigelse. Projektet indgår derfor i synergi med vigtige samfundsmæssige indsatsområder.

I 2016 har Sagnlandet som led i realiseringen af HAL, HUS og MAGASIN etableret en byggeorganisation med følgende samarbejdspartnere: Bygherrerådgiver: Maa., byggeøkonom og partner, Hans Henrik Høilund, Elgaard Architecture A/S. Totalrådgiver; Maa., byggeøkonom og partner, Thorben Schmidt, Wohlert Arkitekter. Tekniske underrådgivere: Ingeniør, master nordisk bygningskulturarv, partner, Jeppe Sten Andersen, Eduard Troelsgaard samt Ingeniør, partner, Kasper Jørgensen, Gert Carstensen A/S. Særlige Bygherreleverandører: Ejer, Palle Nielsen, Bondeskovgaard Savværk (Bilehugget egetømmer) og Maa. Kasper Lyneborg, FuturaGraphic (udstilling/digital formidling). Rådgivning brand og sikkerhed: Mikael Nørgaard Gam, Brandteknisk rådgiver, Master i Brandsikkerhed, Dansk Brandinstitut (DBI). Denne gruppe varetager projektering i overensstemmelse med myndighedskrav mv.

Byggeriet følges af en faglig følgegruppe i form af et Nationalt Fagligt Rådgivende Udvalg (NFRU), der sikrer adgang til nyeste, faglige viden og sparring af relevans for projektet. Medlemmer omfatter: Anna Beck, museumsinspektør, Museum Sydøstdanmark. Bente Draiby, arkitekt, mag. art. Henriette Lyngstrøm, lektor Københavns Universitet. Josefine Franck Bican, Forskningsassistent Nationalmuseet. Jørgen Poulsen, fhv. leder Vikingelandsbyen Albertslund. Lars Jørgensen, Forskningsprofessor, Nationalmuseet (? september 2016). Lotte Hedeager, Professor, Oslo Universitet. Svend Jakobsen, Ingeniør, partner Eduard Troelsgaard Ingeniører. Torben Dehn, specialkonsulent Kulturstyrelsen. I 2016 er afholdt to store fællesseminarer samt flere møder i mindre arbejdsgrupper vedr. afklaring/sparring på specifikke faglige problemstillinger. Ved de mindre arbejdsgruppemøder er yderligere eksterne specialister blevet inddraget efter behov, bl.a. fra Roskilde Museum, Vikingeskibsmuseet, GEUS og Bondeskovgård Savværk.

Der er endvidere nedsat en styregruppe bestående af repræsentanter fra de bevilgende fonde samt bygherre og rådgivere. De omfatter Lars Reuter, Projektrådgiver, A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal, Frank Rechendorff Møller, Fondsdirektør, Augustinus Fonden, Lars Holten, direktør, Sagnlandet Lejre, Hans Henrik Høilund, Elgaard Architecture A/S. Totalrådgiver; Maa., byggeøkonom og partner, Thorben Schmidt, Wohlert Arkitekter. Styregruppen mødes hver anden måned.

I Sagnlandets egen bestyrelse er endvidere nedsat en særlig byggegruppe, som Sagnlandets direktør løbende informerer og inddrager efter behov. Den omfatter Kristian Kristiansen, bestyrelsesformand, professor, dr.phil. Göteborg Universitet. Peter Skak Iversen, forretningsudvalgsmedlem, tidligere direktør DONG.

Sagnlandet har endvidere benyttet sig af særlige eksterne rådgivere i forhold til projektets økonomiske og juridiske forhold. De omfatter Sagnlandets eget revisionsfirma BDO ved Peter Rasborg, Senior Partner, statsautoriseret revisor og Sten Kristensen, Partner, Momschef. Ole Bernt Hasling, Advokat (H), Partner, Mazanti-Andersen Korsø Jensen, AdvokatPartnerselskab.

LEDELSESBERETNING

I løbet af 2016 har Sagnlandet sammen med arkitekter og arkæologer i og uden for Sagnlandet bl.a. videreudviklet og raffineret en teori om, hvordan vikingetidens bygmester har kunnet styre et så gigantisk anlægsbyggeri, herunder afsætte den monumentale, dobbeltkrumme hal i terræn samt oparbejde de enorme tømmermængder i korrekte dimensioner i en tid uden byggetegninger og avancerede hjælpemidler. Det har resulteret i opstillingen af en såkaldt "proportionalitetsteori", der publiceres efter projektets realisering. Teorien vil i sig selv give spændende muligheder for udvikling af nye undervisningsmaterialer for udskoling og gymnasium der kombinerer historie med arkitektur, matematik, design og geometriforståelse.

I samarbejde med Københavns Universitet og NFRU-medlem Henriette Lyngstrøm, lektor SAXO-instituttet var Sagnlandet den 9 september 2016 vært for et stort, heldags forskerseminar "Farverige Vikinger" med 70 deltagere og 12 oplægsholdere. I det tværvideenskabelige seminar delte arkæologer, kunsthistorikere, konservatorer mm. nyeste viden om oldtidens farvebrug i almindelighed og vikingetidens i særdeleshed. Seminaret skal sikre bedste faglige grundlag for en kommende farvesætning af HALLEN og dens inventar. Seminaret publiceres i 2017 i en bog, der pt. er under forberedelse i samarbejde med Københavns Universitet.

Lejre Kommune, afdeling Byg & Miljø har tildelt projektet to faste kontaktpersoner, Ann-Britt Zwergius, byggesagsbehandler (koordinerer i forhold til selve byggeriet) samt Mette Straarup, planmedarbejder (afklarer planmæssige spørgsmål). De faste kontaktpersoner indkalder øvrige ressourcepersoner i kommunen efter behov for at sikre smidig sagsbehandling.

Sidst men ikke mindst har hele kommunalbestyrelsen i Lejre Kommune samt mange andre fra kommunes embedsværk vist projektet stor interesse og bakket godt op, hvilket er meget værdsat af såvel bygherre som bevilgende fonde.

Det store udviklingsprojekt SAGNKONGERNES VERDEN er således godt i vej og vil resultere i et kulturhistorisk attraktions fyrtårn for Region Sjælland og den ny Nationalpark Skjoldungernes Land som Sagnlandet ligger midt i.

Mange flere har bidraget, end der her kan nævnes. Der skal derfor på denne plads lyde en stor TAK til alle de mange mennesker, der gennem 2016 har vist interesse og bidraget med viden, råd og dåd til udviklingen af Sagnlandets store udviklingsprojekt.

Netværk og samarbejder for fremme af kulturisme

Sagnlandet Lejre har i 2016 deltaget i forskellige strategiske netværk for udvikling af øget kulturturisme i Danmark.

Et eksempel er netværksprojekt der skal fremme opmærksomhed om Danmarks kulturarv fra vikingetid og middelalder, er det Kulturregionale projekt "Da Danmark Bliver Til". Over 2 uger i juli gennemførte dette projekt bl.a. en stor out-reach og festivalevent "Kongens Togt" i 8 sjællandske havne. Fokus var på fortællingen om Knud d. Stores erobring af England, der i 2016 skete for netop 1.000 år siden. Kongens Togt blev blæst i gang i Korsør Havn med deltagelse af bl.a. Kulturminister Bertel Haarder og Sagnlandets direktør, der er formand for projektet. Sagnlandet deltog ved denne event med flere medarbejdere, der lavede aktiviteter med festivalgæsterne. Bl.a. havde Sagnlandet et vellykket samarbejdsprojekt, "Fisk og Røg", med virksomhederne Fishing Zealand og WeDoNature i flere af de i alt 8 havne som Togtet gæstede. Ved denne aktivitet fik festivalgæsterne lejlighed til at prøve at filetere fisk, bygge en røgovn og ryge makrel. Den samlede status for Kongens Togt viser, at der var over 45.000 besøgende i de 8 havne. I alt blev der præsenteret over 160 programnedslag for de besøgende fordelt over eventens 8 dage. De var skabt i et samarbejde mellem projektets sekretariat og 50 forskellige museer, oplevelsesattraktioner, biblioteker, foreninger, forskere, videns institutioner, mv. der på forskelligvis bidrog til at formidle viden og historier til festivalens gæster. Eventen gav også anledning til over 25 erhvervssamarbejder med lokale og regionale virksomheder som led i Region Sjælland satsning på Kultur og erhvervssamarbejder. Samlet set genererede "Kongens Togt 2016" over 380 presseomtaler lokalt, regionalt og nationalt, bl.a. med omtale i TV2 nyhederne.

Et andet eksempel er netværket Vikingebuen, hvor 16 vikingeattraktioner nu arbejder sammen om synliggørelse af Danmarks kulturarv fra vikingetid, bl.a. gennem økonomisk støtte fra Kulturministeriet, Slots- og Kulturstyrelsen og lokale Visit-organisationer. Netværket koordineres af Nationalmuseet.

LEDELSESBERETNING

I 2016 kom to nye attraktioner indenfor vikingetid med i netværket, Museumskoncernen RoMu - Roskilde og Lejre museer samt Kroppedal Museum. Herudover omfatter netværket: Nationalmuseet, Vikingeborgen Trelleborg, Projekt Ny Trelleborg, Sagnlandet Lejre, Museum Sydøstdanmark, Lindholm Høje, Vesthimmerlands Museum, Vikingskibsmuseet, Bork Vikingehavn, Ribe Vikingecenter, Museet Ribes Vikinger, Vikingemuseet Ladby og Kongernes Jelling. I løbet af 2016 har attraktionerne udarbejdet en fælles viking-brandbog, alle bakker op om. Netværket har endvidere produceret indholdet til en ny turistguide i Politikens "Turen går til..." serie. I 2017 udkommer således Politikens første historiske turguide "Turen går til vikingetiden", der samler de bedste danske vikingoplevelser for kulturturister i et spændende og anderledes format.

Netværk og samarbejder for fremme af dannelse og læring

Sagnlandet Lejre og Skoletjenesten i København indgik i 2016 ny treårig partnerskabsaftale for perioden 2017-2019. Formålet med partnerskabet er at understøtte og kvalificere udvikling og drift af Sagnlandets undervisning, der sikrer høj pædagogisk kvalitet i den daglige undervisning og målrettet pædagogisk udvikling som pædagogiske laboratorier. Målgrupperne for undervisningsvirksomheden er børn/pædagoger fra dagtilbud, elever/lærere fra grundskolen, ungdomsuddannelser, VUC (AVU og HF), samt lærer- og pædagoguddannelsen.

Sagnlandets arbejde med undervisning sker i en dynamisk relation mellem drift og udvikling, således at udviklingsarbejdet bygger på erfaringer fra driften, og resultater af udviklingsarbejdet skaber innovation i den daglige drift. Den samlede undervisningsvirksomhed bidrager herved til Skoletjenesten i Københavns videnproduktion og videndeling samt til Sagnlandets egen formidlingsvirksomhed. Sagnlandet evaluerer bl.a. løbende sin undervisningsvirksomhed i dialog med de lærere, der benytter sig af Sagnlandets undervisningstilbud. I 2016 blev i alt indsamlet og bearbejdet 167 skriftlige kvalitative og kvantitative evalueringer, der fortsat viser meget stor tilfredshed (>95 %) med Sagnlandets undervisning.

Partnerskabet sikrer bl.a. Sagnlandets formidlingsmedarbejdere adgang til spændende netværk, faglige oplæg samt deltagelse i mindre studiegrupper med kollegaer fra andre kulturinstitutioners skoletjenester, hvorved deltagerne i studiegruppen kompetenceudvikler sig i fællesskab gennem arbejdet med udvalgte temaer og pædagogiske metoder.

Sagnlandet Lejre er et af Danmarks i alt 16 videnspædagogiske aktivitetscentre (VPAC'er), der ligger spredt ud over landet, og som modtager driftstilskudtilskud fra Undervisningsministeriets VPAC-pulje på baggrund af årlige ansøgninger og vurderinger. VPAC'erne repræsenterer uformelle læringsmiljøer, der dækker og formidler vigtig viden inden for forskellige fagområder: historie, kultur, natur, samfund, bæredygtig udvikling og teknologi til børn, unge og deres forældre i både skole og fritidssammenhæng. Centrene er en vigtig kulturel og uddannelsesmæssig ressource for samfundet, der formidler forskningsbaseret viden gennem oplevelser og aktiviteter, der aktivt inddrager publikum, sætter tanker i gang, pirrer sanser og nysgerrighed og følelser.

VPAC-netværket mødes årligt og drøfter særlige problemstillinger og udveksler viden om "best-practice" på mange forskellige områder, der spænder lige fra didaktik til markedsføring. Således også i 2016 hvor der bl.a. er drøftet udvikling af et fælles fondsprojekt på tværs af alle VPAC-centre. Tanken er at udvikle en række undervisningsforløb inden for udvalgte temaer, som hver VPAC kan belyse inden for sit særlige fagområde og dermed udfolde for gæsterne på forskellige måder for at stimulere fordybelse og nysgerrighed på mere viden.

I 2016 var VPAC-centrene bl.a. for tredje år i træk repræsenteret med egen stand på Folkemødet på Bornholm for at synliggøre, hvordan alle arbejder med dannelse og læring. I år havde Centrene designet fælles bannere til at understøtte det fælles VPAC-logo og slogan, centrene udviklede tilbage i 2010 "VPAC - viden gennem oplevelser". På Folkemødet blev VPAC'erne derfor også synliggjort på et stort Danmarkskort med sloganet "Vi sætter aftryk gennem indtryk" på baggrund af foto af sandstrand med fodspor, som symbol på menneskets påvirkning af den verden, vi alle deler.

LEDELSESBERETNING

Som led i årets Folkemøde koncept havde hvert center endvidere bidraget med en konkret genstand placeret i en stor reol. Hver genstand var ledsaget af et forundringsspørgsmål til at igangsætte dialogen med folkemødegæsterne. Sagnlandet bidrog med rekonstruktionen af et 7000 år gammelt jægerstenalderkar ledsaget af spørgsmålet "Vidste du at... Danmarks ældste gryder var spidse i bunden og lavet af ler?" Spørgsmålet suppleredes med uddybende tekst, der fortalte den store historie med afsæt i den lille, lerkarret: Teknologi, nye konserverings og tilberedningsmuligheder af mad, nomadeliv kontra bofast tilværelse, fødevarerhistorie og kost, klimaudvikling mm.

Centrenes fælles koncept fungerede godt og de mange forskellige typer genstande og spørgsmål gav gode dialoger med gæster og besøgende politikere, så Centrenes indsats blev synliggjort.

Sagnlandet Lejre deltager aktivt i Foreningen Historiske Værksteder i Danmark, der blev stiftet i 2015 efter knap 40 år som et løst netværk. Foreningens formål er bl.a. at styrke en aktiverende formidling af historien, hvor de besøgende gennem direkte oplevelser og indlevelse får en mere sammenhængende og helhedspræget forståelse af, at nutid og fremtid opstår af fortiden, som vi søger at forstå gennem arbejdet med forskellige kildetyper.

Foreningen afholder hvert år forskellige kompetenceudviklende træf for medlemmerne, hvor deltagerne bl.a. arbejder med historiske temaer, håndværk og aktiviteter, der kan belyse vores fælles kulturarv på en inddragende og pædagogisk måde for børn, unge og deres voksne. I 2016 har Sagnlandets formidlere bl.a. deltaget i et vikinge- og middelaldertræf i Viborg med fokus på datidens skindhåndværk. På Foreningens generalforsamling i Den Gamle By i marts 2016 vedtog den ny forening et fælles logo og slogan udarbejdet af Sagnlandets områdeleder for Oldtid. Logoet består af to håndtegn i form af bronzealderens helleristninger, der griber efter hinanden ledsaget af sloganet "Ånden i hånden". Logoet symboliserer kernen i De Historiske Værksteders pædagogiske arbejde, hvor man for at stimulere læring "må gribe for at begribe".

Nye medlemmer i SAGNLANDETS bestyrelse

I 2016 kunne Sagnlandet Lejres bestyrelse og med stor glæde formelt indvælge tre nye bestyrelsesmedlemmer på årsmødet i marts. Det skyldtes dels, at der var en ubesat plads i bestyrelsen samt at Ulla Thofter, direktør Golden Days overgik til ny stilling som direktør for M/S Museet for Søfart og i den forbindelse havde ønsket at trække sig fra bestyrelsen. Hertil kom, at Lejres hidtidige borgmester Mette Touborg fratrådte sin borgmesterpost grundet jobskifte til stilling som direktør for Københavns Kommunes Kultur- og Fritidsforvaltning. Da Lejre Kommunes borgmester er født medlem af bestyrelsen i henhold til vedtægter indtrådte Lejre Kommunes ny borgmester Carsten Rasmussen i stedet. Carsten Rasmussen bringer stor erfaring ind i Sagnlandets bestyrelse qua 27 år i kommunalpolitik, heraf 8 som borgmester i den gamle Bramsnæs Kommune.

De to øvrige nye medlemmer Dorte Kiilerich og Christine Antorini har ligeledes bragt stærke kompetencer og netværk af relevans for Sagnlandets virke ind i bestyrelsen. Dorte Kiilerich, direktør Living Concepts har gennem mange års arbejde i turistbranchen, herunder som Salgs-, Marketing- og Adm. direktør i VistDenmark, stor indsigt i turisme og markedsføring. Christine Antorini har stærke kompetencer og netværk inden for undervisningsområdet, herunder som tidligere Undervisningsminister og som nuværende formand for Folketingets Uddannelses- og Forskningsudvalg.

LEDELSESBERETNING

TAK TIL BIDRAGSYDERE M.FL.

Sagnlandet Lejres årsberetning 2016 skal afrundes med en varm tak til mine engagerede og kreative medarbejdere, frivillige fra Sagnlandets Venner, Sagnlandets bestyrelse samt vores mange eksterne netværks- og projektpartnere for godt samarbejde og indsatser i årets løb.

Afslutningsvist en varm tak til fonde, puljer, offentlige institutioner, sponsorer og andre, der praktisk og/eller økonomisk har bakket op om Sagnlandets virke i 2016.

For støtte til Sagnlandets Lejres ordinære drift takkes:

Undervisningsministeriet og Lejre Kommune.

For praktisk bistand, projekt- og kompetenceudvikling, partnerskabsaftaler, økonomisk støtte/tilsagn om støtte til udviklingsprojekter og særlige aktiviteter takkes:

A. P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal (Projekt Sagnkongernes Verden), Augustinus Fonden (Projekt Sagnkongernes Verden) Erhvervsakademi Sjælland Campus Roskilde (projekt: Emballering og produktion af forhistorisk Tollund-müslibar), Kulturministeriet (projekt: Da Danmark Bliver Til), Kulturregion Midt- og Vestsjælland (projekt Da Danmark Bliver Til), Lejre Kommune (projekt Sagnkongernes Verden, Skole- og Børneinstitutionsaftale 2016-2017, aftale om drift af Turistinformation), Playingfield (projekt LEKKIL - Ledelseskultur & Kultur i Ledelse), Region Sjælland (projekt: Da Danmark bliver Til/Kongens Togt; projekt LEKKIL - Ledelseskultur & Kultur i Ledelse), Reves Consult (projekt LEKKIL - Ledelseskultur & Kultur i Ledelse), Roskilde Kommune (Skoleaftale 2016-2017) Sagnlandets Venner i Lejre (frivillig hjælp, fundraising "Grejbank"), Skoletjenesten (udstationering af en ½-tids SKT medarbejder samt projekt Da Danmark Bliver Til). University College Sjælland (praktikforløb i faget "praktik")

For sponsorater samt støtte til Sagnlandets almennyttige formål takkes:

Furi Appel og Gunnar Niskers Fond, Medlemmerne af Sagnlandet Lejres Erhvervsklub (Dansk Drone Kompagni; Danske Bank, Roskilde Afd.; Hornsherred Erhvervsforum; Nielsen Freight ApS; Vestergaard Company A/S; Åvang ApS) samt frivillige private bidragydere.

Lars Holten, direktør

RESULTATOPGØRELSE 1. JANUAR - 31. DECEMBER

	Note	2016 kr.	2015 tkr.
NETTOOMSÆTNING		17.642.721	17.211
Vareforbrug		-2.076.789	-2.053
Andre driftsindtægter		5.376.332	0
Eksterne omkostninger		-3.154.409	-2.862
BRUTTORESULTAT		17.787.855	12.296
Personaleomkostninger	1	-11.207.016	-10.884
Af- og nedskrivninger		-1.131.315	-1.144
Andre driftsomkostninger		-5.270.914	0
DRIFTSRESULTAT		178.610	268
Andre finansielle omkostninger		-29.150	-27
RESULTAT FØR SKAT		149.460	241
Skat af årets resultat		0	0
ÅRETS RESULTAT		149.460	241
FORSLAG TIL RESULTATDISPONERING			
Henlæggelse til særlige vedligeholdelsesopgaver		0	200
Overført resultat		149.460	41
I ALT		149.460	241

BALANCE 31. DECEMBER

AKTIVER	Note	2016 kr.	2015 tkr.
Grunde og bygninger.....		45.413.183	47.087
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar.....		384.008	271
Dyrebestand.....		91.750	85
Materielle anlægsaktiver.....	2	45.888.941	47.443
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder.....		500.000	0
Finansielle anlægsaktiver.....	3	500.000	0
ANLÆGSAKTIVER.....		46.388.941	47.443
Fryserum.....		0	3
Varer i butik/kiosk.....		192.714	198
Wrapballer og brænde.....		10.800	9
personaletøj og dragtværksted.....		4.966	26
Varebeholdninger.....		208.480	236
Tilgodehavender fra salg.....		29.756	59
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder.....		6.720.415	0
Andre tilgodehavender.....		436.497	303
Periodeafgrænsningsposter.....		244.760	242
Tilgodehavender.....		7.431.428	604
Likvider.....		3.656.762	2.637
OMSÆTNINGSAKTIVER.....		11.296.670	3.477
AKTIVER.....		57.685.611	50.920

BALANCE 31. DECEMBER

PASSIVER	Note	2016 kr.	2015 tkr.
Grundkapital.....		300.000	300
Reserve til særlige vedligeholdelsesopgaver.....		650.000	650
Overført overskud.....		438.035	289
EGENKAPITAL.....	4	1.388.035	1.239
Periodisering Velkomstcenter 2009.....		45.311.484	46.327
Andre hensættelser.....		1.606.167	1.685
Periodisering Sagnkongernes Verden.....		6.250.000	0
HENSATTE FORPLIGTELSER.....		53.167.651	48.012
Leverandører af varer og tjenesteydelser.....		2.027.482	519
Anden gæld.....		994.949	1.028
Periodeafgrænsningsposter.....		107.494	122
Kortfristede gældsforpligtelser.....		3.129.925	1.669
GÆLDSFORPLIGTELSER.....		3.129.925	1.669
PASSIVER.....		57.685.611	50.920
Eventualposter mv.	5		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	6		

NOTER

	2016 kr.	2015 tkr.	Note
Personaleomkostninger			1
Antal personer beskæftiget i gennemsnit: 34 (2015: 36)			
Løn og gager.....	9.631.716	9.212	
Pensioner.....	1.090.552	1.097	
Andre omkostninger til social sikring.....	179.028	246	
Andre personaleomkostninger.....	305.720	329	
	11.207.016	10.884	
 Materielle anlægsaktiver			 2
	Grunde og bygninger	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Dyrebestand
Kostpris 1. januar 2016.....	54.561.042	505.670	91.750
Tilgang.....	0	175.985	0
Afgang.....	-600.051	-4.890	0
Kostpris 31. december 2016.....	53.960.991	676.765	91.750
Af- og nedskrivninger 1. januar 2016.....	7.473.994	235.256	0
Årets afskrivninger	1.073.814	57.501	0
Af- og nedskrivninger 31. december 2016.....	8.547.808	292.757	0
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016..	45.413.183	384.008	91.750
 Finansielle anlægsaktiver			 3
			Kapitalandele i tilknyttede virksomheder
Tilgang.....			500.000
Kostpris 31. december 2016.....			500.000
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016.....			500.000
Kapitalandele i dattervirksomheder (kr.)			
Navn og hjemsted	Egenkapital	Årets resultat	Ejerandel
Ejendomsselskabet Sagnlandet A/S, Lejre.....	500.000	-	100 %

NOTER

					Note
Egenkapital					4
	Grundkapital	Reserve til særlige vedligeholdel: esogaver	Overført overskud	I alt	
Egenkapital 1. januar 2016.....	300.000	650.000	288.575	1.238.575	
Forslag til årets resultatdisponering.....			149.460	149.460	
Egenkapital 31. december 2016.....	300.000	650.000	438.035	1.388.035	
Eventualposter mv.					5
Ingen.					
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser					6
Fondens aktiver er ikke behæftet med pant, ligesom fonden ikke har stillet sikkerheder.					

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for Fonden Sagnlandet Lejre Historisk-arkæologisk forsknings- og formidlingscenter for 2016 er aflagt i overensstemmelse med den danske årsregnskabslovs bestemmelser for virksomheder i regnskabsklasse B med de særlige tilpasninger som følge af, at der er tale om en erhvervsdrivende fond.

Årsrapporten er udarbejdet efter samme regnskabspraksis som sidste år.

RESULTATOPGØRELSEN

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg af handelsvarer og færdigvarer indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden årets udgang og såfremt indtægten kan opgøres pålideligt og forventes modtaget. Nettoomsætning indregnes ekskl. moms og afgifter og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Som indtægtskriterium anvendes for entréindtægter mv. betalingstidspunktet, og for salg af varer- og tjenesteydelser anvendes faktureringstidspunktet.

Tilsagn om tilskud til hel eller delvis dækning af konkrete projekter indtægtsføres i takt med at omkostningerne vedrørende projekterne udgiftsføres. Indtægter ved udlejning, indtægtsføres over udlejningsperioden.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til fondens aktiviteter.

Andre driftsomkostninger

Andre driftsomkostninger indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til fondens aktiviteter.

Vareforbrug

Vareforbrug omfatter omkostninger, der afholdes for at opnå årets nettoomsætning. Herunder indgår direkte og indirekte omkostninger til råvarer og hjælpematerialer.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger, der afholdes for at opnå årets entréindtægter mv. Herunder indgår omkostninger til reparation og vedligeholdelse af den permanente udstilling. Omkostninger i forbindelse med ideudvikling og forprojektering af særudstillinger udgiftsføres i det regnskabsår disse afholdes. Omkostninger til opbygning af drift af særudstillinger udgiftsføres over udstillingsperioden.

Andre eksterne omkostninger indeholder endvidere omkostninger til distribution, salg, reklame, administration, lokaler, tab på debitorer mv.

Ydelser i forbindelse med operationelle leasingaftaler og øvrige lejeaftaler indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens løbetid. Selskabets samlede forpligtelse vedrørende operationelle leasing- og lejeaftaler oplyses under eventualposter mv.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager, inklusive feriepenge og pensioner samt andre omkostninger til social sikring mv. til fondens medarbejdere. I personaleomkostninger er fratrukket modtagne godtgørelser fra offentlige myndigheder.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indeholder renteindtægter og -omkostninger mv. Finansielle indtægter og omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

BALANCEN

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af den skønnede restværdi efter afsluttet brugstid.

Indgangsbygningen er dog i 1998 ekstraordinært afskrevet med 3 mio. kr. svarende til tilskuddet fra Velux Fonden af 1981 og Villum Kann Rasmussen Fonden.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdi:

	Brugstid	Restværdi
Bygninger.....	50 år	0%
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar.....	5-10 år	0%

Fortjeneste eller tab ved salg af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter eller andre driftsomkostninger.

Dyrebestand

Dyrebestand måles til anslået markedspris/kostpris.

Finansielle anlægsaktiver

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder måles i moderselskabets balance efter den indre værdis metode.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder måles i balancen til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort efter moderselskabets regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer og tab og med tillæg eller fradrag af resterende værdi af positiv eller negativ goodwill.

Ved køb af virksomheder anvendes overtagelsesmetoden med omvurdering af alle identificerede aktiver og forpligtelser til dagsværdi på overtagelsesdagen. Dagsværdien er opgjort på baggrund af handler på et aktivt marked, alternativt beregnet ved anvendelse af almindeligt accepterede værdiansættelsesmodeller.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres under egenkapitalen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode i det omfang, den regnskabsmæssige værdi overstiger anskaffelsværdien.

Tilknyttede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr. og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives i det omfang det vurderes som uerholdeligt. Såfremt den regnskabsmæssige negative indre værdi overstiger tilgodehavender, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser i det omfang, fonden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække tilknyttede virksomheders underbalance.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Værdiforringelse af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af materielle anlægsaktiver vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis gruppe af aktiver. Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Genindvindingsværdi er den højeste værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettopengestrømme fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen og forventede nettopengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-princippet. I tilfælde, hvor nettorealiseringsværdien er lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer opgøres som anskaffelsespris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominel værdi. Værdien reduceres med nedskrivning til imødegåelse af forventede tab.

Periodeafgrænsningsposter, aktiver

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Andre hensatte forpligtelser

Når det er sandsynligt, at de totale omkostninger vil overstige de totale indtægter på et igangværende arbejde for fremmed regning, hensættes det samlede tab, der må påregnes på entreprisen. Hensættelsen indregnes som omkostning under produktionsomkostninger.

Gældsforpligtelser

Amortiseret kostpris for kortfristede gældsforpligtelser svarer normalt til nominel værdi.

Periodeafgrænsningsposter, passiver

Under periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver indgår modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.